

ȘCOALA TEOFANIA

Simpozionul internațional Exegeză Biblică

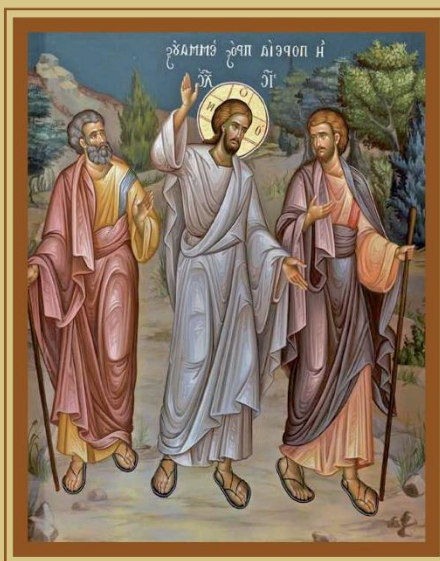
ROUND TABLE (academic discussion and debate)

IONUȚ BĂNCILĂ (Erfurt University)
DRAGOȘ HERESCU (Cambridge University)
IOAN POPOIU („Sf. Martiri Brâncoveni” Nürnberg)
IOAN MOGA (University of Vienna)
DRAGOȘ GIULEA (Concordia University)
BOGDAN BUCUR (St. Vladimir's Orthodox Theological Seminary, New York)
SILVIU BUNTA (University of Dayton, Ohio)

ORGANIZATORI

NICHIFOR TĂNASE, Universitatea de Vest Timișoara
IOAN MIHOC, Universitatea de Vest Timișoara
IOSIF STANCOVICI, Universitatea de Vest Timișoara

invatamant@arhiepiscopiatimisoarei.ro

ACADEMIA ROMÂNĂ 12-13 noiembrie 2020

Keynote speakers:

VASILE MIHOC, „Andrei Șaguna” Sibiu
DORU COSTACHE, St Cyril's Coptic Orthodox Theological College, Sydney College of Divinity
RĂZVAN IONESCU, Centrul Ortodox de Studii și Cercetare Dumitru Stăniloae, Paris
RADU BORDEIANU, Duquesne University
CEZAR MARKSTEINER-UNGUREANU, Universitatea Viena
BOSKO ERIC, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sfântul Vasile de Ostrog” din Foča
DANILO MIHAJLOVIC, Facultatea de Teologie Ortodoxă din Belgrad
MARIAN VILD, Universitatea București
ADRIAN MURG, Universitatea Arad
SORIN BORA, Universitatea Craiova

STREAM: <https://stream.meet.google.com/stream/d6ea4790-3960-4297-8f20-2a090219ba3e?authuser=0>

ȘCOALA TEOFANIA

Simpozion internațional de Exegeză Biblică

Timișoara, 12-13 noiembrie 2020

ȘCOALA TEOFANIA este o sintagmă care cuprinde în sine mai multe semnificații legate, în primul rând, de educația teologică care ‘pornește de la’ și ‘retrimite la’ experiența relației sau întâlnirii directe cu Dumnezeu. De altfel, o „unificare” a teologiei, atât ca activitate științifică universitară, dar ca și *corpus* al tradiției creștine într-o *paideia* unitară, se poate realiza, în acest moment, mai ales prin intermediul exegezei teofanice a Scripturilor.

În acest sens, Mitropolia Banatului în colaborare cu Universitatea de Vest din Timișoara – Facultatea de Litere, Istorie și Teologie și Academia Română, cu sprijinul Consiliului Județean Timiș, organizează în continuarea proiectului exegetic-pascal, inițiat în perioada post-pascală din primăvara acestui an, o a doua întâlnire în **mediul online**.

TOPICS:

- ✚ Exegeza Teofanică a Sfintei Scripturi
- ✚ *Logica Învierii* ca hermeneutică biblică
- ✚ Tripticul *Dogmă-Liturghie-Spiritualitate* în exegeza patristică
- ✚ Trăirea ascetică a cuvântului Scripturii
- ✚ ‘Adevăr și metodă’ sau despre revelație și transmiterea acesteia în societatea contemporană
- ✚ ‘Hristificarea’, o teologie a îndumnezeirii în *Epistolele Pauline*
- ✚ Teologia *Kabod*-ului sau Slavei lui Dumnezeu
- ✚ Dumnezeu ascuns și revelat în textele Sfintei Scripturi
- ✚ Interpretarea scripturistică în *Teologia Neopatristică*
- ✚ Biblia în Paideia Bizantină
- ✚ Hagiografie și Lumina Cuvântului
- ✚ Autoritatea duhovnicească ca reflex al întrupării Cuvântului în viața personal
- ✚ Cultura clasică și Școlile exegetice creștine – o filosofie de viață în *Antichitatea Târzie*

ACADEMIA ROMÂNĂ
FILIALA TIMIȘOARA

ȘCOALA TEOFANIA – Simpozion Internațional de Exegeză Biblică

Timișoara, 13 Noiembrie 2020

TIME	Friday, 13 November 2020
9.30-10.00	Welcome and Introductions by: Professor MARILEN GABRIEL PIRTEA, PhD, Rector of the West University of Timisoara Academician Professor DAN DUBINĂ, PhD, President of the Romanian Academy - Timișoara branch ALIN ADRIAN NICA – President of Timiș County Council Professor LOREDANA PUNGĂ, PhD, Dean of the Faculty of Letters, History and Theology & the Organizing Committee: - Rev. NICHIFOR TĂNASE – PhD, Education Counsellor, Archbishopric of Timișoara - Rev. IOAN MIHOC – PhD, Lecturer, West University of Timișoara - Rev. IOSIF STANCOVICI – PhD, Lecturer, West University of Timișoara
	FIRST session: PLENARY Presentation
Chairman	REV. CONSTANTIN JINGA – PhD, Associate Professor, West University of Timișoara
10.00-10.45	Plenary Speaker: Rev. dr. VASILE MIHOC, „Lucian Blaga” University, Sibiu <i>Libertatea „credinței lucrătoare prin iubire” (Gal. 5, 1-12)</i>
10.45-11.00	Q & A
11.00-11.45	Plenary Speaker: Rev. dr. DORU COSTACHE, St Cyril’s Coptic Orthodox Theological College, Sydney College of Divinity <i>“Patriarhul Avraam între Contemplarea Naturii și Vederea Dumnezeiască la Clement Alexandrinul”</i>
11.45-12.00	Q & A
12.00-12.45	Plenary Speaker: Rev. dr. RĂZVAN IONESCU, Centrul Ortodox de Studii și Cercetare „Dimitrie Stăniloae”, Paris <i>“Nu vă îngrijiți cum sau ce veți spune, căci se va da vouă” (Mt. 10, 19). Ce nevoie (este) atunci de o Apologetică ortodoxă?”</i>
12.45-13.00	Q & A
	SECOND session:

	PANEL Presentation
Chair	Rev. dr. IOAN MIHOC & REV. dr. IOSIF STANCOVICI West University of Timișoara
16.00-16.20	Dr. Danilo Mihajlović , Facultatea de Teologie Ortodoxă din Belgrad, Serbia <i>"Old Testament Prophets in The Service of Community – Holistic Perspective of Prophetic Service"</i>
10 min.	Q & A
16.30-16.50	Rev. dr. Sorin Bora , Universitatea din Craiova <i>"Rugăciuni baptismale în cartea Faptele Apostolilor"</i>
10 min.	Q & A
17.00-17.20	Rev. dr. Cezar Marksteiner-Ungureanu , Universitatea Viena <i>"Este dreptatea oamenilor 'ca o cârpă lepădată' înaintea lui Dumnezeu?! Fundamentele biblice ale dreptății (sociale)"</i>
10 min.	Q & A
17.30-17.50	Rev. dr. Marian Vild , Universitatea din București <i>"Căsătorie și Feciorie după 1 Corinteni 6-7 în contextul lumii greco-romane"</i>
10 min.	Q & A
18.00-18.20	Dr. Boško Erić , Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sfântul Vasile de Ostrog” din Foča, Bosnia și Herțegovina <i>"The exegetical method of Jacob of Serugh in Mimro on Balaam and Balak"</i>
10 min.	Q & A
18.30-18.50	Rev. dr. Adrian Murg , Universitatea Arad <i>"Sfânta Scriptură în Tradiția Filocalică. Câteva coordonate generale"</i>
10 min.	Q & A
	PLENARY Presentation
Chair	Rev. NICHIFOR TĂNASE – PhD, lecturer, West University of Timișoara
19.00-19.45	Plenary Speaker: Rev. dr. RADU BORDEIANU Duquesne University <i>"Natura scripturistică a Bisericii și natura bisericească a Scripturii. O analiză a eclesiologiei Păr. Dumitru Stăniloae"</i>
19.45-20.00	Q & A
	THIRD session: Round table
Chair:	• Rev. SILVIU BUNTA (University of Dayton & St. Vladimir's Orthodox Theological Seminary) • Rev. BOGDAN BUCUR (St. Vladimir's Orthodox Theological Seminary, New York)
20.00-22.00	<i>"Theophaneia School" and the Biblical Exegesis</i> <i>(academic discussion and debate)</i>

	Participants: Rev. IOAN MOGA (University of Vienna) Rev. DRAGOȘ GIULEA (Concordia University) Rev. IONUȚ BĂNCILĂ (Erfurt University) Rev. DRAGOȘ HERESCU (Cambridge University) Rev. IOAN POPOIU („Sf. Martiri Brâncoveni” Nürnberg)
22.00-22.30	Closing Remarks & Farewell

List of participants:

1. **Rev. dr. VASILE MIHOC**, „Lucian Blaga” University, Sibiu vmihoc@gmail.com
Libertatea „credinței lucrătoare prin iubire” (Gal. 5, 1-12)
2. **Rev. dr. DORU COSTACHE**, St Cyril’s Coptic Orthodox Theological College, Sydney
College of Divinity dcostache@stcyrils.edu.au
“Patriarhul Avraam între Contemplarea Naturii și Vederea Dumnezeiască la Clement Alexandrinul”
3. **Rev. dr. RĂZVAN IONESCU**, Centrul Ortodox de Studii și Cercetare „Dumitru Stăniloae”, Paris pr_razvan_ionescu@yahoo.fr
“Pledoarie-manifest pentru o altfel de apologetică (Fapte 10-11)”
4. **Dr. Danilo Mihajlović**, Facultatea de Teologie Ortodoxă din Belgrad, Serbia
daniломihajlovic@yahoo.com
“Old Testament Prophets in The Service of Community – Holistic Perspective of Prophetic Service”
5. **Rev. dr. Sorin Bora**, Universitatea din Craiova borasorin@gmail.com
“Rugăciuni baptismale în cartea Faptele Apostolilor”
6. **Rev. dr. Adrian Murg**, Universitatea Arad adrian.murg@yahoo.com
“Sfânta Scriptură în Tradiția Filocalică. Câteva coordonate generale”
7. **Rev. dr. Marian Vild**, Universitatea din București marian.vild@unibuc.ro
“Căsătorie și Feciorie după 1 Corinteni 6-7 în contextul lumii greco-romane”
8. **Dr. Boško Erić**, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sfântul Vasile de Ostrog” din Foča, Bosnia și Herțegovina bosko.e86@gmail.com & bosko.eric@bogoslovski.ues.rs.ba
“The exegetical method of Jacob of Serugh in Mimro on Balaam and Balak”
9. **Rev. dr. Cezar Marksteiner-Ungureanu**, Universitatea Viena cezar.marksteiner-ungureanu@univie.ac.at
„Este dreptatea oamenilor ‘ca o cârpă lepădată’ înaintea lui Dumnezeu?! Fundamentele biblice ale dreptății (sociale)”
10. **Rev. dr. RADU BORDEIANU**, Duquesne University bordeianur@duq.edu
“Natura scripturistică a Bisericii și natura bisericească a Scripturii. O analiză a eclesiologiei Păr. Dumitru Stăniloae”

**Round table - "Theophaneia School" and the Biblical Exegesis
(academic discussion and debate)**

11. Rev. SILVIU BUNTA (University of Dayton & St. Vladimir's Orthodox Theological Seminary) silviu.bunta@gmail.com & sbunta1@udayton.edu
„Prologul Ioaneic – Cuvântul ca Lumină”
12. Rev. BOGDAN BUCUR (St. Vladimir's Orthodox Theological Seminary, New York) bucurb@duq.edu
„Luca 24 – o exegeză hristofanică”
13. Rev. IOAN MOGA (University of Vienna) ioan.moga@univie.ac.at
„Ioan 21, 14-24: Petru, Ioan și urmarea lui Hristos. De la Exegeză Biblică la Ecceziologie”
14. Rev. DRAGOȘ GIULEA (Concordia University) dragos.giulea@concordia.ca
„Ioan 1, 14: ‘Și noi văzutu-l-am slava’ – Teofania ca origine și fundament al Bisericii”
15. Rev. IONUȚ BĂNCILĂ (Erfurt University) ionut_bancila@yahoo.com
„Evangelia după Toma și celălalt creștinism”
16. Rev. DRAGOȘ HERESCU (Cambridge University) dch38@cam.ac.uk
„‘Eu sunt lumina lumii’ (Ioan 8, 12) - Cum primim și cum reflectăm lumina lui Hristos într-o lume seculară?”
17. Rev. IOAN POPOIU („Sf. Martiri Brâncoveni” Nürnberg) ioanpopoiu@gmail.com & p.ioan@mitropolia-ro.de
Ioan 11, 50-52: „Ca să adune laolaltă pe fiii lui Dumnezeu cei împrăștiați” – Despre ADEVĂR și falsificarea Lui
18. Rev. CONSTANTIN JINGA (West University of Timișoara) constantin.jinga@e-uvt.ro
„Când arcul se transformă în cânt, iar mierea în gând. Aspecte ale traducerilor Sfintei Scripturi relevante pentru interferențele iudeo-creștine în exegeza biblică medievală”
19. Rev. NICHIFOR TĂNASE (West University of Timișoara) nichifor.tanase@e-uvt.ro
„2 Corinteni, 3, 18 - 4, 6 o lectură isihastă a tripticului tselem-kabod-panim”
20. Rev. IOAN MIHOC (West University of Timișoara) ioanmihoc@gmail.com
Venirea Împărăției în „mica apocalipsă lucanică” (17, 20-37)
21. Rev. IOSIF STANCOVICI (West University of Timișoara) iosif_stancovici@yahoo.com , iosif.stancovici@e-uvt.ro
„Patriarhul vechitestamentar Iosif potrivit Epistolei către Evrei 11, 20-22”

ABSTRACT & BIOGRAPHY

1. **Rev. dr. VASILE MIHOC**, „Lucian Blaga” University, Sibiu vmihoc@gmail.com
Libertatea „credinței lucrătoare prin iubire” (Gal. 5, 1-12)

Abstract. Finalul părții doctrinar-teologice a Epistolei Galateni se prezintă ca un foarte important text de tranziție spre partea parenetică. Îndemnul apostolic de a rămâne ferm în libertatea dobândită în Hristos cu care începe aceeașă pericopă este de mare valoare și de mare actualitate. Modernitatea a fost inițiată și se desfășoară sub deviza libertății. Numai că, în realitate, oamenii, grupurile umane, nu fac altceva decât să schimbe vechile robii cu altele noi și trăiesc astăzi, poate mai acut cu niciodată, realitatea robilor prezente și teama unor devastatoare robii viitoare. Or, Hristos nu numai că ne promite eliberarea, El ne-o oferă și ea, adevărata libertate ține de esențialul existenței creștine. Învățătura paulină despre libertatea creștină își are temeiul în învățătura sa despre răscumpărare. Fără răscumpărarea de sub puterea păcatului nu poate exista adevărată libertate. Creștinul primește, prin credință răscumpărarea în Hristos. El posedă astfel baza și premiza libertății, căci nu mai este rob, ci *fiu* și trebuie să-și mențină cu fermitate această condiție, evitând să cadă sub jugul robiei. În Gal 5,1 și urm., Apostolul reia rezumativ ideile legate de tema libertății religioase; el nu mai argumentează, ci, pe temeiul argumentelor dezvoltate anterior, adresează galatenilor un apel pasionat de a stăruia în libertatea creștină a credinței lucrătoare prin iubire (v. 6), fructificând această libertate în Biserică și, în general, în viața personală și socială (v. 13 și urm.).

2. **Rev. dr. DORU COSTACHE**, St Cyril’s Coptic Orthodox Theological College, Sydney
College of Divinity dcostache@stcyrils.edu.au
“Patriarhul Avraam între Contemplarea Naturii și Vederea Dumnezeiască la Clement Alexandrinul”

Abstract. Clement este primul autor creștin care a discutat riguros chestiunea cunoașterii. Pentru el, cunoașterea completă se referă atât la Dumnezeu cât și la univers. Contrar opiniei comune, Clement nu contempla creația doar spre a o depăși întru vederea lui Dumnezeu. Deși, potrivit lui, cercetarea și înțelegerea universului conduc spre creator, cunoașterea lui Dumnezeu este și lentila prin care “sfântul gnostic” contemplă universul. Gnosticul lui Clement este un intelectual creștin echipat moral și academic, capabil să cerceteze creația în manieră riguroasă, dar în același timp și să o înțeleagă teologic și eclesial. Percepția “sfântului gnostic” este ascuțită de experiența sa duhovnicească. Pe cât devii, pe atât înțelegi. Exemplul prin excelență al “sfântului gnostic” este patriarhul Avraam, în care Clement vedea figura complexă a unui astronom și a unui teolog. Întreg programul clementin al cunoașterii și al devenirii personale își află, așadar, întruparea în Avraam, “sfântul gnostic”. Prezentarea de față rezumă biografia, bibliografia și recepția lui Clement, după care discută pe larg sistemul clementin și profilul lui Avraam, pentru a încheia cu sugestii despre ceea ce putem învăța de la Clement pentru interacțiunile contemporane dintre știință și credință.

Biography. Protopresbiterul Doru Costache slujește în Episcopia Ortodoxă Română a Australiei și a Noii Zeelande. După studii seminariale și de licență, în anul 2000 a obținut doctoratul în teologie ortodoxă de la Universitatea din București. După nouă ani de muncă la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității din București, din 2005 a început să lucreze în cadrul consorțiului universitar Sydney College of Divinity, Australia. Mai întâi a predat în cadrul colegiului grec al Sydney College of Divinity, iar din 2017 predă în cadrul colegiului coptic. Este conducător de doctorate atât în cadrul Sydney College of Divinity, cât și al Departamentului de Studii ale Religiei, Universitatea din Sydney. În prezent este coordonator, împreună cu un alt coleg, al grupului de cercetări cosmologice din cadrul programului Știință și Ortodoxie în Jurul Lumii, găzduit de Institutul de Studii Istorice al Fundației Naționale Elene pentru Cercetare (Atena; 2020-2023). Pe lângă numeroase articole publicate în jurnale academice și capitole în volume editate, anul trecut a publicat, în colaborare, cartea *Dreams, Virtue and Divine Knowledge in Early Christian Egypt*, la Cambridge University Press. Cartea sa intitulată *Humankind and the Cosmos in the Early Christian Centuries* se află în curs de publicare la Brill Publishers.

3. **Rev. dr. RĂZVAN IONESCU**, Centrul Ortodox de Studii și Cercetare „Dumitru Stăniloae”, Paris pr_razvan_ionescu@yahoo.fr
“Pledoarie-manifest pentru o altfel de apologetică (Fapte 10-11)”

Biography. Părintele Răzvan Ionescu este preot paroh al parohiei ortodoxe române „Sfânta Parascheva – Sfânta Genoveva” (Biserica Saint Sulpice), Paris. Consilier permanent în Mitropolia Ortodoxă Română pentru Europa Occidentală și Meridională (Departament „Teologie și Știință”). Coordonator al Direcției „Teologie Ortodoxă și Știință – Apologetică” din cadrul *Centrului Ortodox de Studii și Cercetare Dumitru Stăniloae (Teologie, Spiritualitate, Cultură)* din Paris. Licență și studii aprofundate în Inginerie Electrică, la Universitatea Politehnică din București. Masterat în Inginerie Medicală (București). Licență de Teologie Pastorală la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București. Doctor în Inginerie Biomedicală (teză în cotutelă între Université de Technologie de Compiègne, Franța și Universitatea Politehnică, București – 2002). Masterat în Teologie la Institutul de Teologie Ortodoxă „Saint Serge”, Paris. Doctor în Teologie Ortodoxă, cu o teză privind relația între Teologia Ortodoxă și Științe (Institutul de Teologie Ortodoxă „Saint Serge”, Paris). Este autor al volumelor: „Teologie Ortodoxă și Știință” (2005, reeditat în 2006), „Dicționar de Teologie Ortodoxă și Știință” (2016), în colaborare cu Adrian Lemeni, „Părintele Proclu așa cum l-am cunoscut”, coautor la volumul colectiv „Apologetica Ortodoxă” (2 volume), precum și a numeroase articole și studii privind raporturile dintre Ortodoxie și Științe.

4. **Dr. Danilo Mihajlović**, Facultatea de Teologie Ortodoxă din Belgrad, Serbia
danilomihajlovic@yahoo.com
“Old Testament Prophets in The Service of Community – Holistic Perspective of Prophetic Service”

Abstract. Prophets in Old Testament represent complex phenomenon which should be considered through different aspects in order to create comprehensive picture of them, as well as to avoid minimizing the meaning of their service. Even though there are different forms of prophetic service in Old Testament, one of the main characteristics of all its forms is intercession for the people with Yahweh and striving to communion. Question of relationship between chosen people and their God is dominant topic in all prophetic books. The very prophetic effort could be more precisely overviewed if it is considered through relations: prophet – Israel and prophet – God. All aspects of prophetic service are complementary and should be seen holistically in the light of prophetic serving to community. Different forms of prophetic efforts arise from such relationship, which is always in the service of community. Key words: Prophets, community in Old Testament, prophetic service, Moses.

5. **Rev. dr. Sorin Bora**, Universitatea din Craiova borasorin@gmail.com
“Rugăciuni baptismale în cartea Faptele Apostolilor”

Abstract. In the book of Acts we find few prayers actually spoken and very few descriptions of the sacrament of Holy Baptism, which were received by thousands of believers who entered the Church of Christ one by one, becoming Christians, disciples and saints. Thus we encounter an obvious difficulty in identifying the baptismal prayers spoken by the Holy Apostles as perpetrators or by the recipients of the mysteries of initiation into Christianity. What is certain is that the preaching of the apostles, which draws the crowds to Christ, awakens in the hearts of the hearers the willingness to do all that is necessary for salvation. The summative answer of the Apostles, which requires faith and repentance to the one who is baptized, also presupposes prayer to Christ. The name of Jesus, which distinguishes Christian baptism from the baptism of John or the baptism of the Pharisees, is called during the baptism, both those who professed the Resurrection of the Lord and those who became disciples and professed the same faith as the Church. More evidently is the prayer of invocation of the Holy Spirit, which usually descends upon the newly baptized by the laying on of the hands of the Apostles. In the same context, Eucharistic prayers are said, the neophytes being obligatorily sitting at the table with the Apostles, which generated controversy regarding the circumcision of non-Jewish Christians.

Biography. Rev. Ion-Sorin Bora, born on January 7, 1980 in Tg. Carbunești, Gorj County, is a priest at St. Antim Ivireanul's Church from the same city and lecturer at the Faculty of Orthodox Theology in Craiova, starting with 2014. He defended his doctoral thesis entitled “The Seventy Disciples (Luke 10: 1-24); the history of exegesis; Christian traditions” at the “Andrei Șaguna” Faculty of Theology in Sibiu, coordinated by Fr. Rev. PhD. Vasile Mihoc in 2010. Among the published articles: «The Sacrifice, as a Solution to Solve the Cultural Conflicts from Bulgaria. An Analysis of the Icon “The Judgment of the Pontius Pilate 1829”, in 6th SWS International Scientific Conference on Arts and Humanities, volume 6, issue 1, 2019, pp. 203-2012; “What do the Holy Fathers say about the “brothers” and “sisters” of the Lord (cf. Mt. 13:55)?”, in *Studii Teologice*, year XIII (2017), no. 3, pp. 191-210 and “The

reason why the Holy Apostle Paul chooses and circumcises the young Christian Timothy, immediately after the Apostolic Synod in Jerusalem (Acts 16: 1-4)", in *Mitropolia Olteniei*, 9-12 / 2017, pp. 145-161, ISSN 1013-4239.

6. **Rev. dr. Adrian Murg**, Universitatea Arad adrian.murg@yahoo.com
"Sfânta Scriptură în Tradiția Filocalică. Câteva coordonate generale"

Abstract: Studiul de față își propune să prezinte în linii generale modul în care se raportează la Sfânta Scriptură autorii filocalici. Vom observa întâi centralitatea Sfintei Scripturi în tradiția filocalică și caracterul mistic al acesteia. În virtutea acestora cititorul este chemat la o aprofundare continuă a înțelesurilor infinite ale Bibliei. Scopul acesteia nu este creșterea în cunoașterea intelectuală, ci experiența directă a lui Dumnezeu, având drept consecință îndumnezeirea, vindecarea și prefacerea noastră după chipul lui Dumnezeu în Hristos. O citire autentică a Scripturii reclamă o anumită stare a minții și a inimii, o dispoziție duhovnicească ce decurge din asceză și primirea harului Duhului Sfânt. De aceea, înțelegerea cuvântului Scripturii va fi strâns legată de starea duhovnicească a cititorului.

Biography. Pr. Lect. Dr. Murg Adrian este cadru didactic la Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” unde predă discipline Studiul Vechiului Testament și Studiul Noului Testament. Printre publicații sale recente se numără: *The Situation of St. James' Epistle in the Early Church. Implications for Authorship and Canonicity*, în „Teologia”, anul XXIII (2019), nr. 2, pp. 118-133; *Revelație, Tradiție, Scriptură. O examinare a raportului dintre acestea, cu privire specială asupra epistolelor Sfântului Apostol Pavel*, în „Anuarul Facultății de Teologie din Arad. Anul universitar 2018-2019”, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2020, pp. 271-285 (ISSN-L: 2558 - 8605, ISSN: 2558 - 8605) și *The Paraclete's Testimony: Hermeneutical, Liturgical and Communal Aspects*, în Martin Tamcke, Constantin Preda, Marian Vild, Daniel Mihoc (eds.), *Scripture's Interpretation Is More than Making Science*, Festschrift in Honor of Fr. Prof. Vasile Mihoc, in coll. „Studien zur Orientalischen Kirchengeschichte”, vol. 62, Göttingen: Lit Verlag, 2020.

7. **Rev. dr. Marian Vild**, Universitatea din București marian.vild@unibuc.ro
"Căsătorie și Feciorie după 1 Corinteni 6-7 în contextul lumii greco-romane"

Abstract: Singura Epistolă disciplinară din corpus-ul paulin, Epistola I către Corinteni a Sf. Ap. Pavel atinge multe laturi ale viețuirii creștine, inclusiv problematica feciorie-căsătorie. În contextul decăderii morale a lumii antice, acutizată la Corint de practica prostituției sacre de la templul Afroditei din această „mică Romă”, discursul paulin despre valoarea trupului uman, împreună cu moderația sa cu privire la unele aspecte ale căsătoriei în cadrul comunității creștine sunt elemente care vor conta la schimbarea percepției asupra acestor realități în lumea antică. Mai puțin practică în Corint, abstenența sexuală era văzută de unii gânditori și medici ai antichității ca dorită pentru preservarea sănătății trupești, în special, a bărbaților. Diferența dintre cele două tendințe din lumea greco-

romană, și anume pe de o parte, hedonim, pe de altă parte, stoicism sunt comparate în studiul de față cu textele din 1 Corinteni cap. 6-7 pe temă. Discursul paulin despre pericolele și consecințele desfrânării, despre căsătorie și despre feciorie sunt alcătuite de Sf. Pavel într-un plan diferit, și anume, în planul duhovnicesc al „vieții în Hristos”. În această perspectivă, potrivit Sf. Ap. Pavel, căsătoria și fecioria ca opțiuni pentru „omul duhovnicesc”, sunt harisme (1 Cor 7, 7).

Keywords: *St. Paul, marriage, virginity, 1 Corinthians, Greco-Roman world*

Biography. Părintele Marian Vild este Director al Departamentului de Teologie Istorică, Biblică și Filologie din cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, Universitatea din București. Absolvent al Facultății de Teologie Ortodoxă Ortodoxă din Sibiu, s-a specializat în teologie biblică la aceeași facultate (Master 2000, Doctorat 2010). Preparador universitar (2007-2011) și apoi lector la Facultatea de Teologie din București (2011-prezent), părintele Marian Vild a mai deținut funcția de prodecan al acestei instituții în perioada 2016-2019. De-a lungul anilor a efectuat diverse stagii de cercetare (2002 Berna, 2015 Roma) și a câștigat prin concurs o bursă post-doc cu tema: „Rolul și locul Sfintei Scripturi în gândirea și scrierile mișcării de reînnoire isihastă din Țările Române în sec. al XVIII-lea” derulată în perioada iunie 2014-septembrie 2015 în cadrul Academiei Române – filiala Iași (POSDRU/159/1.5/S/133675). Aria sa de cercetare este concentrată pe studiul și teologia Epistolelor pauline, pe hermeneutică biblică, precum și pe legătura dintre Biblie și spiritualitate în spațiul răsăritean. Din ianuarie 2020, Părintele Vild este redactor-coordonator al revistei facultăților de teologie din cuprinsul Patriarhiei Române „Studii Teologice”. Hirotonit preot din 2003, slujește la biserica Buna-Vestire de lângă București (Pantelimon, Ilfov), este căsătorit și tată a șase copii. Dintre publicațiile sale amintim: *Eshatologia paulină* (teză de doctorat), Editura Universității București, București 2017, 300 pp.; *Studii Biblice*, Editura Universității București, București, 2018, 159 pp.; “Principles of Biblical Exegesis in the Homilies for Major Feast Days and the Hagiorite Tomos of St Gregory Palamas”, în vol. Constantinos Athanasopoulos (ed.), *Orthodox Mysticism and Asceticism: Philosophy and Theology in St Gregory Palamas’ Work*, Cambridge Scholars Publishing, UK, 2020, pp. 15-30; “The Wisdom of Men and The Wisdom of God in a Mystery (1 Corinthians 2:5.7): Aristotle and St. Paul” în vol. Mircea Dumitru, Cristian Iftode, Savu Totu (ed.), *2400 years of thinking with Aristotle*, Editura Universității din București, 2020; “Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια (1 Thessalonians 5:3) - from the political slogan to the eschatological message”, in Martin Tamcke, Constantin Preda, Marian Vild, Daniel Mihoc (ed.), *Scripture's interpretation is more than making science*, Göttingen: Lit Verlag, 2020, pp. 265-276.

8. **Dr. Boško Erić**, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sfântul Vasile de Ostrog” din Foča, Bosnia și Herțegovina bosko.e86@gmail.com , bosko.eric@bogoslovski.ues.rs.ba
“The exegetical method of Jacob of Serugh in Mimro on Balaam and Balak

Abstract: In this paper, the author presents an approach of Jacob of Serugh to the Old Testament’s story of Balaam and Balak. He analyzes a text of Jacob’s Mimro on this topic and through this analysis, he shows that for Jacob God is the only one who “reveals the

mysteries". For understanding this biblical chapter His help is necessary, also it is required an effort of the preacher and listeners for accepting this gift of God. Thereafter, the author shows the following exegetical steps of Jacob and what was his method of resolving some places difficult to understanding. Furthermore, in this paper, it is presented how Jacob of Serugh sees the role of the diviner Balaam in God's soteriological design.

Biography: Boško Erić was born in 1986 in Split (Croatia). He graduated from the Orthodox Theological Faculty of Belgrade in 2010. He attended postgraduate studies in Switzerland until 2012. Next, in France, he studied and deepened knowledge of the Syriac language. So far, he has published several papers in the field of patristics and patrology, as well as translations from French and Syriac. Since 2018, he has been working as an assistant at the Department of Patrology at the Orthodox Theological Faculty of Foča (Bosnia and Herzegovina). In 2020 he completed a doctorate at the Orthodox Theological Faculty of Belgrade. His most recent study is „Prophet Jonah and the Ninevites in the Madrashe on Virginity by Ephrem the Syrian“, *Annali di storia dell'esegesi* 37.1 (2020): 53–72.

9. **Rev. dr. Cezar Marksteiner-Ungureanu**, Universitatea Viena cezar.marksteiner-ungureanu@univie.ac.at

„Este dreptatea oamenilor ‘ca o cârpă lepădată’ înaintea lui Dumnezeu?! Fundamentele biblice ale dreptății (sociale)“

Abstract: În discursul Bisericii Ortodoxe Române, privitor la societate, există o rețineră în a se folosi conceptul de „dreptate”. De asemenea, se evită asumarea raportării Bisericii la societate prin prisma unui discurs social elaborat, ancorat în dreptate, așa cum o face, de exemplu, Biserica Romano-Catolică în învățătura ei socială. Pornind de la această ipoteză, îmi propun să demonstrez faptul că Sfânta Scriptura oferă suficiente argumente pentru a dezvolta un discurs social, ancorat în conceptul de dreptate (socială).

Biography. Cezar Marksteiner-Ungureanu este asistent universitar (praedoc) în cadrul Institutului de Teologie Sistemătică și Etică al Facultății de Teologie Romano-Catolică, din cadrul Universității Viena. Specializarea mea este cea de „etică socială”. Pentru mai multe detalii, aici: <https://se-ktf.univie.ac.at/ueber-uns/cezar-marksteiner-ungureanu/>

10. **Rev. dr. RADU BORDEIANU**, Duquesne University bordeianur@duq.edu

“Natura scripturistică a Bisericii și natura bisericească a Scripturii. O analiză a eclesiologiei Păr. Dumitru Stăniloae”

Abstract. Fr. Stăniloae wrote an ecclesiology based on the Holy Scriptures and invited Orthodox theologians to open sobornicity, namely the acceptance of the various ways in which God manifests himself outside of Orthodoxy, in order to have a more complete understanding of divine revelation. Revelation—and especially the Scriptures—is entrusted to the Church. At the same time, however, the Church has the duty to remain within the truth of the Scriptures. Dissentions within the Church are symptomatic of the

tension between the authority of the Scriptures over the Church and the interpretative authority of the Church in regards to the Scriptures. Both the orthodox and the heretics of the early centuries claimed to interpret the Scriptures under the inspiration of the Holy Spirit, unanimously within their communities; is it possible to find an external criterion to establish who was right? Presenting the difference between the orthodox truth and the teachings of the other communities, Fr. Stăniloae affirmed that the Church must not search for an objective, exterior criterion for the truthful affirmation of its teachings, such as papal authority or the predominantly literal biblical interpretation in evangelical Protestant churches. In Orthodoxy, after long periods of time, the entire Church (clergy and the people) listens to the voice of its common conscience, receives the inspiration of the Holy Spirit, and discerns how to remain faithful to the truth of Scriptures and Tradition, in continuity with the ways in which previous generations have lived the divine revelation. This process reflects the interior conscience of the Church, which sometimes takes a tacit form, while other times it is manifested in ecumenical synods, which have to be later received by the Church. Through his description of the authority of the Church, through his entire ecclesiology and through the way in which he interpreted the Scriptures in the spirit of the Fathers, of the Liturgy, and in dialogue with contemporary society, Fr. Stăniloae highlighted the biblical nature of the Church and the ecclesial nature of the Bible.

Biography. Dr. Bordeianu's research focuses on ecumenical ecclesiologies, especially the dialogue between the Orthodox and Catholic churches, the relationship between the Trinity and the Church, theology of creation, and environmental issues. He is particularly engaged with the ecclesiology of the Romanian Orthodox theologian Dumitru Stăniloae, placing special emphasis on Stăniloae's contribution in ecumenical discussions on the Church. His book, *Dumitru Stăniloae: An Ecumenical Ecclesiology* has been published by Continuum (2011). His other works appeared in *Pro Ecclesia*, *Journal of Ecumenical Studies*, *Downside Review*, *Journal of Eastern Christian Studies*, *Oxford Handbook of Ecumenical Studies*, *Theological Studies*, book chapters, etc. He has presented numerous academic papers and was invited guest lecturer nationally and internationally. He has also been interviewed on television, radio, and newspapers. He also served as President of the Orthodox Theological Society in America (OTSA) and is a member of the North American Orthodox-Catholic Theological Consultation. He is also one of the co-conveners of the Jewish-Christian Dialogue in Pittsburgh, PA. Dr. Bordeianu is involved in various capacities with the most active ecumenical organization in the area, namely Christian Associates of Southwest Pennsylvania.

**Round table - "Theophaneia School" and the Biblical Exegesis
(academic discussion and debate)**

11. Rev. SILVIU BUNTA (University of Dayton & St. Vladimir's Orthodox Theological Seminary) silviu.bunta@gmail.com & sbunta1@udayton.edu
„Prologul Ioaneic – Cuvântul ca Lumină”

Biography. Fr. Silviu Bunta is a priest of the Orthodox Church in America. He was born and grew up in Romania, where he also finished his seminary education. He and his family moved to the United States in 1999, where he studied ancient Jewish and Christian spirituality under the guidance of (then) Archimandrite Alexander Golitzin and Dr. Deirdre Dempsey, at Marquette University. Since 2007 he has been a professor at the University of Dayton, where he mostly teaches ancient Jewish and Christian spirituality, the ancient Scripture, koine Greek, biblical Hebrew, and Orthodoxy. His research is focused on ancient Jewish and Christian mystical traditions and scriptural hermeneutics. Dr. Bunta has recently published several articles in the field of Jewish and Christian mysticism in edited volumes and scholarly journals such as, *Henoch*, the *Journal for the Study of the Pseudepigrapha*, *Catholic Biblical Quarterly*, and the *Journal for the Study of Judaism*.

12. Rev. BOGDAN BUCUR (St. Vladimir's Orthodox Theological Seminary, New York) bucurb@duq.edu
„Luca 24 – o exegeză hristofanică”

Biography. Fr Bogdan Bucur was born in Romania. He is married to Cristina and they are the parents of Irina (21), Andrei (10), and Miruna (6). After studying at the Faculty of Orthodox Theology in Bucharest (1994-1999), Fr Bogdan left for the USA, where he earned his MA (2002) and PhD (2007) in Religious Studies at Marquette University under the direction of (now Archbishop) Alexander Golitzin. Between 2007 and 2020, he was Assistant and then Associate Professor of Theology at Duquesne University, in Pittsburgh, where he worked in the areas of Early Christian Studies and Reception History of the Bible. In 2010 he was ordained a priest in the Antiochian Orthodox Archdiocese and served as the pastor of St Anthony Orthodox Church in Butler, PA (2010-2020). Fr Bogdan and his family came to St Vladimir's at the beginning of the Fall term 2020. Fr Bogdan is a scholar of early Christianity, with a special interest in the link between reception history of the Bible and doctrinal developments in early Christianity and the Byzantine tradition. He views it as important to study how early Christians articulated their religious identity by reworking doctrines, imagery, and practices inherited from the many currents of Second Temple Judaism. His academic interests were shaped significantly by participation in the interdisciplinary Seminar on the Jewish Roots of Christian Mysticism, and the "Theophaneia School", both led by Professor Andrei Orlov and Archbishop Dr. Alexander Golitzin at Marquette University. Current Projects and Research Interests: Jewish Roots of Early Christology and Pneumatology; Biblical Exegesis and Doctrinal Developments in Early Christianity; Byzantine Theology and Hymnography. Fr Bogdan's first book dealt with the use of angelic imagery in early Christian pneumatology. His second is the first volume

of a projected three-part study of the early Christian interpretation of biblical theophanies. Selected Publications: *Scripture Re-Envisioned: Christophanic Exegesis and the Making of a Christian Bible*. The Bible in Ancient Christianity 13. Leiden/ Boston: Brill, 2019 and *Angelomorphic Pneumatology: Clement of Alexandria and Other Early Christian Witnesses*. Vigiliae Christianae Supplements 95. Leiden/ Boston: Brill, 2009.

13. Rev. IOAN MOGA (University of Vienna) ioan.moga@univie.ac.at

„Ioan 21, 14-24: Petru, Ioan și urmarea lui Hristos. De la Exegeză Biblică la Ecleziologie”

Abstract. „Simone, fiul lui Iona, Mă iubești tu mai mult decât aceștia?”. Pe cât este de cunoscut prologul Evangheliei după Ioan, pe atât este de ignorat și de marginalizat epilogul ei, capitolul 21. Conferința își propune să scoată la iveală câteva din posibilele sensuri ale acestui text (mai precis ale versetelor 15-24), dincolo de clasică dispută privind primatul papal. Care este chemarea lui Petru, care chemarea lui Ioan? Ce înseamnă aceste două chemări sau dimensiuni pentru viața Bisericii? Care este relația între ele? Și ce relevanță poate avea acest epilog al Evangheliei după Ioan pentru timpurile în care trăim?

Biography: Părintele Ioan Moga a obținut la finalul anului 2019 abilitarea la Facultatea de Teologie Romano-Catolică din cadrul Universității din Viena. Este primul teolog ortodox care obține cea mai înaltă calificare academică la universitatea vieneză. Conferința și colocviul de abilitare au avut loc în seara zilei de 10 decembrie la sediul instituției academice din capitala Austriei. Conferința a avut titlul „Imaginea de sine și imaginea celuilalt. Discursuri identitare ale teologiei ortodoxe române în sec. XX în raport cu Biserica Romano-Catolică”. La finalul dezbaterii, șeful comisiei universitare, Prof. Jan-Heiner Tück, a anunțat abilitarea cu succes a pr. Ioan Moga. Oaspete de onoare al evenimentului a fost Înaltpreasfințitul Mitropolit Serafim, care a participat la discuția purtată pe marginea conferinței. Pr. Prof. Dr. Ioan Moga s-a născut în anul 1979 în Făgăraș și este căsătorit cu Patricia Moga, avnd împreună patru copii. Studiul teologiei ortodoxe la Universitatea din München a fost urmat de un doctorat în teologie dogmatică ortodoxă (*summa cum laude*) la aceeași universitate (2009). A fost asistent universitar la Universitatea din München în perioada 2004-2010. Între anii 2010 – 2016 a îndeplinit funcția de lector la Universitatea din Viena, devenind din 2017 profesor conferențiar. Părintele Ioan Moga deține primul și singurul post universitar dedicat teologiei ortodoxe la Universitatea din Viena.

14. Rev. DRAGOȘ GIULEA (Concordia University) dragos.giulea@concordia.ca

„Ioan 1, 14: ‘Și noi văzutu-l-am slava’ – Teofania ca origine și fundament al Bisericii”

Biography: Andrei-Dragos Giulea urmează studii de filozofie, limbi clasice și teologie la Universitatea București, unde este licențiat în filozofie teoretică în 1997. În 2004 își definitivează doctoratul în filozofie la *Institutul de Filozofie și Psihologie al Academiei Romane* cu teza *Teoria procesualității în ontologia lui Constantin Noica*. Din 2003 este doctorand în *Religious studies* (specialitatea patristică) și teaching assistant la *Marquette University*, SUA. În prezent este profesor de teologie la Concordia University (Canada), dar

și preot la Parohia ortodoxă „Sfântul Benedict de Nursia”, una dintre cele 5 parohii ortodoxe din cadrul comunității francofone din Montreal-Quebec din Canada. Părintele Dragoș Giulea își publică teza de doctorat la editura Humanitas, colecția Academica, în anul 2005, cu titlul *Fiinta și proces în ontologia lui Noica*. Teza sa de doctorat se înscrie în efortul actualei generații de filozofi de a înțelege ontologia lui Noica. În fond, cum însuși autorul ei afirma, nucleul gândirii noiciene poate fi surprins cel mai bine de versul eminescian: „În orice om o lume își face încercarea”. Acest vers reprezintă forma concentrată a unei viziuni ontologice pe care lucrarea de față o analizează amanuntit. Viziunea sa teologică despre „Hristologia pre-niceeană în contexte pascale” o putem surprinde prin intermediul operei sale publicate la una dintre cele mai prestigioase edituri din lume, Brill, în anul 2013 cu titlul *Pre-Nicene Christology in Paschal Contexts: The Case of the Divine Noetic Anthropos*. În mod obișnuit înfățișat ca Miel de sacrificiu, personajul-cheie al narațiunii pascale este aici desemnat ca Kabod (Slavă) ceresc, Imagine divină, Împăratul puterilor, Anthropos-Omul ceresc, Fiul Omului, fiecare dintre aceste nume divine implicând o funcție soteriologică corespunzătoare. Dragoș A. Giulea indică, de asemenea, faptul că vocabularul filosofic grecesc a modificat modul tradițional de a descrie natura acestor realități. Plecând de la această Hristologie iconică, pre-niceeană și implicațiile sale soteriologice, părintele profesor Dragoș Giulea va susține o prelegere online cu tema: Ioan 1, 14: „Și noi văzutu-l-am slava” – Teofania ca origine și fundament al Bisericii. Profil de intelectual creștin, format filozofic prin studii legate de ontologia lui Noica, iar teologic sub înrâurirea mitropolitului Alexander Golitzin, Părintele Dragoș Giulea reprezintă cea mai frumoasă sinteză între „Școala de la Păltiniș” de generația a doua și „Școala Athonită” a arhimandritului isihast Emilianos Simonopetritul, prin ucenicul acestuia Părintele Alexander.

15. Rev. IONUȚ BĂNCILĂ (Erfurt University) ionut_bancila@yahoo.com
„Evanghelia după Toma și celălalt creștinism”

Abstract: Disponibilă într-o versiune completă doar în limba coptă, Evanghelia după Toma nu a încetat să fascineze pe savanții care au studiat Creștinismul timpuriu. Fie că a fost interpretată drept o neașteptată cale de acces la mesajul (originar, secret, autentic) lui Hristos, sau drept o scriere „gnostică”, Evanghelia după Toma a cunoscut o popularitate rapidă și în mediile occidentale de spiritualitate alternativă. Scopul prezentării este acela de a creiona profilul lui Hristos și al mesajului despre Împărăția Cerurilor, așa cum sunt ele prezentate în Evanghelia după Toma, printr-o discuție și o încercare de deslușire atât a secțiunilor care se regăsesc în Evangheliile sinoptice canonice, cât și a pasajelor mai surprinzătoare din textul Evangheliei după Toma. În final va fi discutată legitimitatea Creștinismelor alternative mai vechi sau mai noi.

Biography: Părintele Diacon Ionuț Daniel Băncilă este absolvent al Facultății de Teologie din Sibiu. Și-a obținut Doctoratul în Teologie la Universitatea Humboldt din Berlin în 2015 cu o teză despre fondul aramaic al Maniheismului. Din 2017 este cercetător la Catedra de Creștinism Ortodox al *Institutului de Științe ale Religiilor (Religionswissenschaft)*, Universitatea din Erfurt, în cadrul unui proiect despre receptarea Esoterismului în

Creștinismul Ortodox. De asemenea, este membru asociat al *Institutului de Istorie a Religiilor* din cadrul Academiei Române. A publicat despre Gnosticism, traduceri orientale ale literaturii patristice, Spiritualitatea ortodoxă română și esoterismul ortodox. Părintele slujește la Parohia Ortodoxă din Berlin Vest, este căsătorit și are trei copii. Lucrări publicate: *Die mandäische Religion und der aramäische Hintergrund des Manichäismus Forschungsgeschichte, Textvergleiche, historisch-geographische Verortung*, Wiesbaden, 2018; Traduceri: Sfântul Epifanie al Salaminei, „Omilie la Botezul Domnului” [introducere, traducere din limba coptă și note], *Studii Teologice* 2011, Nr. 1, S. 229-262.

16. Rev. DRAGOȘ HERESCU (Cambridge University) dch38@cam.ac.uk
„'Eu sunt lumina lumii' (Ioan 8, 12) - Cum primim și cum reflectăm lumina lui Hristos într-o lume seculară?”

Biography: Pr Dragoș Herescu este Directorul *Institutului pentru Studii Creștin Ortodoxe* din Cambridge (IOCS). De asemenea, părintele este Lector Asociat al Facultății de Teologie a *Universității Cambridge*. Predă teologie la nivel de licență și masterat în cadrul Institutului și al Federației Teologice din Cambridge (CTF). Pr. Dragoș slujește ca preot paroh la parohia Sf. Ioan Evanghelistul din Cambridge, parte din Mitropolia Europei Occidentale și Meridionale. Pr. Dragos e absolvent al Facultății de Teologie „Dumitru Staniloae” din Iași. A urmat cursuri de masterat la IOCS, de MPhil la Universitatea Cambridge, și este în stadiul final al completării tezei de doctorat la Universitatea Durham, pe tema fenomenului secularizării în contextul Ortodoxiei Răsăritene, în special în România. În anul 2017 a primit Ordinul patriarhal „Sfântul Ioan Gură de Aur” pentru „Activitatea remarcabilă în păstrarea și slujirea credinței ortodoxe”. Despre I.O.C.S. Cambridge: Institutul pentru Studii Creștine Ortodoxe (IOCS) este un centru pentru studii teologice pan-ortodoxe aflat în vechiul oraș universitar Cambridge. Fondat în 1999, Institutul este situat la intersecția unor schimburi academice majore ce atrage studenți și savanți din întreaga lume. Institutul IOCS este singura instituție creștin ortodoxă pentru învățământ superior din Regatul Unit, adunând creștini ortodocși din toate Bisericile istorice ortodoxe din Europa de Est, Orientul Mijlociu, Rusia și Grecia, dar și din diferite jurisdicții ortodoxe din Marea Britanie și lumea occidentală. IOCS este membru al Federației Teologice din Cambridge și are legături strânse cu *Faculty of Divinity* (University of Cambridge), *Anglia Ruskin University* și *Durham University*. Institutul a apelat la cercetători ortodocși de seamă din Marea Britanie, Europa și America de Nord. Printre cei care au predat la institut se numără: Mitropolitul Antonie de Sourozh (d. 2004), mitropolit din Diokleia, Mitropolitul Pavel de Alep, Mitropolitul de Volokolamsk Hilarion (Alfeyev), Revd. Dr. Andreas Andreopoulos, Dr. Krastu Banev, Pr. Dr. John Breck, Dr. Sebastian Brock, Dr. Mary Cunningham, Aidan Hart, Pr. Dr. Thomas Hopko (d. 2015), Revd. Dr. Nikolai Sakharov, Arhimandritul Symeon (Mănăstirea Essex), Dr. Elizabeth Theokritoff, Arhimandrit Zacharias (Mănăstirea Essex). Institutul se află sub patronajul Preafericitului Părinte Ioan al X-lea, Patriarhul Antiohiei și al întregului Orient și al Lordului Rowan

Williams din Oystermouth, fost arhiepiscop de Canterbury. În acest moment din cadrul IOCS Board of Directors fac parte: Kallistos Ware, Mitropolit de Diokleia (președinte), Revd. Dr. Demetrios Bathrellos, Dr. Brandon Gallaher, Revd. Dr. Christopher Knight, Dr. Elizabeth Theokritoff

17. Rev. IOAN POPOIU („Sf. Martiri Brâncoveni” Nürnberg) ioanpopoiu@gmail.com & p.ioan@mitropolia-ro.de
Ioan 11, 50-52: „Ca să adune laolaltă pe fiii lui Dumnezeu cei împrăștiați” – Despre ADEVĂR și falsificarea Lui

Abstract. Când citim o povestire ca aceasta, din capitolul al 11-lea al Evangheliei după Ioan, înțelegem cum anume înaintea oamenilor se poate vorbi despre adevăr absolut și adevăr relativ; cum anume oamenii, chiar în fața evidenței, reușesc să găsească argumente ca să-și liniștească propria conștiință că au dreptate chiar de nu au, atunci când vor dinadins. Aflăm cum anume s-au adunat membrii sinodului și, în fața evidenței că Iisus face minuni, nu s-au gândit deloc să creadă că se află în fața împlinirii profețiilor pe care le tot studiau intensiv. Dimpotrivă, cu o nonșalanță stranie au zis: „*ce facem, pentru că omul acesta face multe minuni? Dacă îl lăsăm așa, toți vor crede în El*” și numai că nu spun: noi vom rămâne fără adepți. Își îndulcesc discursul, se îndreptătesc și spun: „*dacă vor crede în El, vor veni romanii să ne ia țara și neamul*”. Nu conta că toate minunile ce le vedeau înaintea ochilor erau evidențe că a venit Mesia. Vedeau și totuși rămâneau orbi. Pentru cei adunați în sinod, conducătorii poporului, era importantă salvarea poporului ca identitate, chiar cu prețul renegării lui Mesia cel așteptat. Și culmea era că tocmai așteptarea lui Mesia îi făcuse pe ei un popor, anume poporul ales. Evanghelistul mai notează că atunci arhiepiscopul Caiafa a profețit, din funcția de mare preot pe care o avea, că trebuie să moară un om pentru popor, decât să piară tot neamul. Dar în ce consta profeția? El se gândise că e bine să moară un om nevinovat, decât să fie împrăștiat poporul, dar profețise de fapt că Hristos va muri pentru ca să nu piară toată umanitatea în veșnicia păcatelor, ci să adune înapoi pe toți cei ce vor crede: aceasta înseamnă fiii lui Dumnezeu cei împrăștiați. De multe ori ne aflăm în situația de a păcătui ca sinodistii de la acea întâlnire. Avem în față evidența, însă nu luăm decizii în consecință, ci ne găsim tot felul de scuze, argumente, ca să facem altfel. Mitropolitul Antonie Plămădeală spunea că păcatele împotriva Duhului Sfânt, acelea care nu se iartă, sunt păcatele împotriva evidenței, adică încăpățânarea de a afirma altceva decât realitatea.

Biography: Ierom. Ioan Popoiu s-a născut în anul 1981 în Ivești, jud. Galați. Este licențiat (2004) și doctor în teologie (2011) al Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” - Universitatea din București. A efectuat studii de aprofundare la Universitățile din Marburg și Tübingen (2008-2011). A fost asistent la catedra de Noul Testament și Istoria Bisericii Vechi la Facultatea de Teologie Evanghelică—Universitatea din Frankfurt (2012-14). În 2014 a intrat în obștea mănăstirii „Sf. Martiri Brâncoveni” din Nürnberg fiind hirotonit diacon (2015) și preot (2017). Din 2015 îndeplinește funcția de consilier cultural al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Germaniei, Austriei și Luxemburgului. Din 2016

slujește ca preot al Parohiei „Sf. Treime” din Amberg. A tradus mai multe lucrări de teologie din limba germană și a publicat articole în domeniul istoriei religiilor, istoriei bisericești și al studiului Noului Testament în diferite reviste teologice și volume colective. Este co-editor (împreună cu prof. Stefan Alkier) al vol. *Wunder in orthodoxer und protestantischer Sicht, Kleine Schriften des Fachbereichs Evangelische Theologie der Goethe-Universität Frankfurt am Main*, Leipzig, 2015. A mai publicat volumele: *Los santos de la Tierra Rumana*, Andreiana, Sibiu, 2015; *Comori pe calea Împărăției. Viețile sfinților ale căror moaște se găsesc în Catedrala Mitropolitană din Nürnberg și în parohiile din Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Germaniei, Austriei și Luxemburgului*, Doxologia, Iași, 2019; *Nebuni pentru Krishna și nebuni pentru Hristos*, Doxologia, Iași, 2020.

18. Rev. CONSTANTIN JINGA (West University of Timișoara) constantin.jinga@e-uvt.ro
„Când arcul se transformă în cânt, iar mierea în gând. Aspecte ale traducerilor Sfintei Scripturi relevante pentru interferențele iudeo-creștine în exegeza biblică medieval”

Abstract: Studiul de caz asupra 2 Regi/Samuel 1:18, respectiv Luca 24:2 pornește de la constatarea că sunt lexeme din TM ale căror echivalări nu se regăsesc deloc în versiunile traduse în limbile elină sau latină, dar reapar în versiuni vernaculare, sub o altă formă. Analiza transformărilor pe care le suferă versetele biblice în cadrul travaliului traductologic revelă o posibilă influență a soluțiilor exegetice iudaice, asupra activității traducătorilor creștini, într-o epocă pe care suntem obișnuiți să o considerăm ca fiind caracterizată printr-o segregare accentuată și un antagonism virulent, a mediilor intelectuale iudaice și creștine.

Biography: Constantin Jinga, Facultatea de Litere, Istorie și Teologie, Universitatea de Vest din Timișoara, membru al Societății Bibliștilor Ortodocși Români (SBOR) și al Society for Old Testament Study (SOTS); domenii de cercetare/competență: Vechiul Testament, hermeneutica biblică, raportul dintre Biblie și literatură, artă, film; cea mai recentă contribuție științifică publicată: „Papirusul Nash și Ketef Hinnom – cele mai vechi documente biblice, implicații exegetice”, în rev. „Analele Universității de Vest din Timișoara. Seria teologie”, vol. 25/2019.

19. Rev. NICHIFOR TĂNASE (West University of Timișoara) nichifor.tanase@e-uvt.ro
"2 Corinthians, 3, 18 - 4, 6 a hesychastic reading of the tselem-kabod-panim triptych"

Abstract. Gospel of Matthew applies the symbolism of luminous *panim*/face to Jesus. In this text the luminous image, could stand behind the symbolism of Jesus' luminous face in the transfiguration accounts in close connection with pauline text about "Christ as the image of the invisible God" (Colossians 1:15) and the theophanic paradigm of *Kavod* (Hebrews 12:18-29). Firstly, the symbolism of Jesus' Luminous Face is connected with the notion of image or *iqonin*. But, the reference to his glorious *tselem* or *iqonin*, has an important feature - indicating that Jesus' face relates not to Moses' but to God's countenance. "Vested" with glory, Moses, as he descended Mt Sinai, he "wore" the light on his face, instead Christ is the Light. The verb μεταμορφώω, employed by Mark and

Matthew, also occurs in several Pauline passages, including 2 Cor 3:18, where Paul anticipates the believer's metamorphosis. According to many scholars was steeped in hellenistic terminology and experience: transfiguration by vision. There is no other Pauline text which so clearly reveals his deepest experience and - according to some - his non-Jewish mode of thinking. But, here, Paul has suffused a Greco-Roman motif of metamorphosis with a midrashic development of the Moses story of Exodus 34 and with an allusion to Genesis 1. This metamorphosis is, thus, achieved through the *doxa kyriou*. This rare terminology of transformation coincides, instead, here with the *Kavod* imagery. If people convert to Christ, the second Adam, and reflect his glory (2 Cor 3:16, 18; 4:4), they experience a transformation ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, "from one degree of glory to another" (2 Cor 3:18). But, Paul moves beyond the Jewish terminology of the image or likeness of God and the glory of (the second) Adam. In the course of 2 Cor 3-4, the language of image (εἰκών) is supplemented with the notion of the ἔσω ἄνθρωπος, the inner man: man's transformation into the εἰκών of the second Adam, the heavenly ἄνθρωπος (1 Cor 15:47-49), results directly in a gradual and progressive renewal of the inner ἄνθρωπος (2 Cor 4:16). Eternal and increasing glory results from man's metamorphosis into the εἰκών of the second Adam. In this way, says van Kooten, "*Paul recasts the Jewish terminology of the image of God in terms of a Platonic anthropology*". Thus, we learn from 2 Cor. that this "*bearing of the image of the second Adam*" is not only an eschatological event, but rather involves a transformational process in the present, based on transformation into the image of Christ in his capacity as the heavenly man (2 Cor 3:18-4:4). Scholars also note connections with Phil 2:6-11 where once again the transformation of believers is surrounded by *Kavod* symbolism. So, in Phil 2:6-7 "form" or μορφή equates with both an εἰκών and an οὐσία. Paul, as we shall see, in describing Christ as being ἐν μορφῇ θεοῦ, means to ascribe to him not only the status possessed by the prelapsarian Adam that of being κατ' εἰκόνα θεοῦ (Gen 1:27). Paul juxtaposes two cognates of μορφή, as such σύμμορφος and μεταμορφόομαι, with εἰκών in Rom 8:29 (ὅτι οὗς προέγνω καὶ προώρισεν συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς) and 2 Cor 3:18 (ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν καθάπερ ἀπὸ Κυρίου Πνεύματος) in such a way as to suggest that he considers μορφή and εἰκών synonymous. The word εἰκών refers to something substantial, a μορφή to which one can be σύμμορφος or into which one can μεταμορφοῦται: "*We are transformed (μεταμορφούμεθα) into the same image*" (2 Cor. 3:18) "*Until Christ be formed (μορφωθῇ) in you*" (Gal. 4:19). The form (μορφή) or visible appearance of God has, also, a theological basis in δόξα concept of the Greek Bible, according to which the glory of God is visibly in the radiance of heavenly light. So, if the sign of the humanity of Jesus is the μορφή δούλου, the μορφή θεοῦ is equivalent to the δόξα Κυρίου. Paul means to identify Christ as a visible manifestation of divine glory. Christ must refer in John 17:5 ("*Now, Father, glorify me together with yourself, with the glory which I had with you before the world was*") to uncreated glory, that is, the essential glory of the deity. Phil 2:6-7 indicates that Christ exists both in the "form of a God" and in the "form of a servant". Christ as equal to the Father, refer to the "form of God Μορφή itself (Mark 16:12) and μόρφωσις (2 Tim 3:5), for instance, appear in the NT in the sense of "external

appearance,” while μεταμορφώω in Matt 17:2 and Mark 9:2 refers to the transfiguration precisely of Christ’s appearance (*panim*). Thus, Philippians 2:6–7 refer to the “form of a servant,” i.e. Christ’s human nature (μορφή in the related sense of “bearing”), and the “form of God,” is the second remarks, which portray Christ as equal to the Father.

Biography. Priest Nichifor TĂNASE is associate lecturer at the Faculty of Theology, West University of Timișoara and Phd candidate at the Faculty of Philosophy (University of Bucharest) on "Aristotelian Logic in Byzantine Philosophy" (Supervisors: Acad. Mircea Dumitruand). Also, he is Education Counsellor of Archbishopric of Timisoara, Metropolis of Banat. He is a graduate of Orthodox Theology (2002), and since 2010 has a Ph.D. in Theology from the Orthodox Theology Faculty „Andrei Șaguna” from „Lucian Blaga” University of Sibiu. He is the author of the volumes (in Romanian): *Ontology of the Incarnation: being-essence-phenomenon triptych* (Bucuresti: Paideia, 2008), *Christ and Time. The energetic perichoresis between time and eternity* (Galaxia Gutenberg Publishing, Târgu Lăpuș 2012) and *Orthodox Spirituality. Neopatristic-palamite synthesis* (Eftimie Murgu University Publishing, Resita 2012). He is currently working on publishing of two volumes of theology: *Logic and Spirituality* and “*Shining Face*” – *Aesthetics of Apophaticism*. He published chapters in volumes (appeared at New Europe College, Cambridge Scholar Publishing, Wipf & Stock, Peeters-Leuven and Springer). He is a member of *International Association of Patristic Studies* (Oxford), *The Society for the Promotion of Byzantine Studies* (Exeter College, Oxford), *International Orthodox Theological Association* (IOTA), *The Nordic Society for Philosophy of Religion* (The Faculty of Theology at the University of Oslo), *Mystical Theology* (Oxford University), *British and Irish Association for Practical Theology* (Edinburgh Scotland), *Association des Amis de Sources Chrétiennes* (Institut des Sources Chrétiennes – Lyon, France).

20. Rev. IOAN MIHOC (West University of Timișoara) ioanmihoc@gmail.com
Venirea Împărăției în „mica apocalipsă lucanică” (17, 20-37)

Abstract. La întrebarea „când” va veni împărăția Sa (v. 20; cf. v. 37; „unde?”), Iisus afirmă că Împărăția nu va veni *paratērēsis* (lit. „în chip văzut”, *hapax legomenon* în NT). Care este sensul exact al acestei expresii? Și legat de ea, care este sensul exact al lui *entos hymōn* (v. 21)? Istoria interpretării acestui prim discurs eshatologic lucanic asociază realizarea/desăvârșirea Împărăției cu preamărirea și cu Parusia lui Iisus, și proclamă că Împărăția lui Dumnezeu este o realitate prezentă ascunsă în mijlocul lor. Prezentarea de către Luca a Împărăției în învățătura lui Iisus este mai degrabă dinamică decât psihologică, precum se arată în 11,20: „Iar dacă Eu, cu degetul lui Dumnezeu scot pe demoni, iată a ajuns la voi Împărăția lui Dumnezeu”. Prin comparație cu al doilea discurs eshatologic lucanic din capitolul 21, primul are caracter apocaliptic mai omogen: în capitolul 17 urgența este mai mare și cu mai puțin timp la dispoziție decât în capitolul 21. Caracterul neașteptat al venirii Împărăției și caracterul impetuos al revelației Fiului Omului sunt cel mai bine ilustrate în textul nostru (vv. 22-25 și vv. 26-29). Cuvântul „apocalyptō” apare în v. 30 și sugerează faptul că desăvârșirea Împărăției lui Dumnezeu se realizează în „arătarea” Fiului Omului. Tema caracterului neașteptat al Parusiei se încheie cu o

chemare de a alege între valorile eterne și avuțiile prezente, fiind un ecou al capitolului 12. Referindu-se la „astăzi” al mântuirii, Sf. Luca subliniază necesitatea efortului creștin și a privegherii continue. Elucidarea semnificației răspunsului oarecum obscur la „Unde?” al ucenicilor reprezintă un alt aspect important în istoria interpretării. Cuvinte cheie: *Evangelia după Luca, eshatologie, Fiul Omului, priveghere, istoria interpretării*

Biography. Pr. dr. Ioan Mihoc: cadru didactic asociat la Universitatea de Vest din Timișoara, disciplinele: Studiul Noului Testament și Arheologie biblică. Ultimele articole publicate: “Eschatological Aspects of the Apostolic Kerygma in Acts”, în Martin Tamcke, Constantin Preda, Marian Vild, Daniel Mihoc (Ed.), *Scripture's interpretation is more than making science. Festschrift for Prof. Vasile Mihoc*, Lit Verlag, Münster, Zürich, 2020, pp. 173-189; “The Spirituality of the Epistle to the Hebrews. Liturgical Significance and Personal Application”, în: Arhim. dr. Casian Rușeț, coordonator, *Lucrările Simpozionului International „Comuniune și comunități: jertfă, slujire, spiritualitate”, Caransebeș 6-7 mai 2019*, Editura Montefano (Fabriano, Italia) și Editura Episcopiei Caransebeșului, 2020, pp. 207-229; „Aspecte eclesiologice ale Epistolei către Evrei”, în *Altarul Banatului*, nr. 1-3, 2020, <http://altarul-banatului.ro/wp-content/uploads/2020/06/5.pdf>

21. Rev. IOSIF STANCOVICI (West University of Timișoara) iosif_stancovici@yahoo.com , iosif.stancovici@e-uvt.ro
„Patriarhul vechitestamentar Iosif potrivit Epistolei către Evrei 11, 20-22”

Abstract: Studiul de față își propune evidențierea surselor de inspirație care au stat la baza elogiului Sf. Ap. Pavel închinat înaintașilor iluștrii ai poporului evreu. Autorul analizează cele două dispoziții ale patriarhului Iosif menționate în Evr 11, 22 și Fc 50, 24-25: „despre ieșirea fiilor lui Israel” (περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ) și „despre oasele sale” (περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ). În continuare sunt cercetate scrierile veterotestamentare și cele apocrife în care este particularizat darul profetic al patriarhului Iosif. În acest sens, un rol special îl ocupă midrașurile care o au ca și eroină pe Serah, fiica patriarhului Așer, amintită în Fc 46,17.

Biografie: Diac. dr. Iosif Stancovici este cadru didactic asociat la Universitatea de Vest din Timișoara, unde predă Studiul Vechiului Testament. A fost hirotonit diacon în anul 2012 pentru biserica ortodoxă sârbă cu hramul „Sfântului Ierarh Nicolae” din Timișoara–Mehala, unde slujește și în prezent. În anul universitar 2010–2011 a studiat în Israel la Institutul catolic franciscan din Ierusalim (Studium Biblicum Franciscanum) și am absolvit școala biblică obținând la finalul cursurilor o diplomă de formare biblică (Diploma di formazione biblica). Teza de doctorat și-a susținut-o în anul 2015 la Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” din Sibiu, avându-l ca și conducător de doctorat pe pr. prof. dr. univ. Dumintru Abrudan. Principalele domenii de cercetare sunt arheologia biblică, exegeza biblică și receptarea Sfintei Scripturi în literatura iudaică și cea creștină a primului mileniu d.Hr.

Rugăciune către Preasfântul Duh

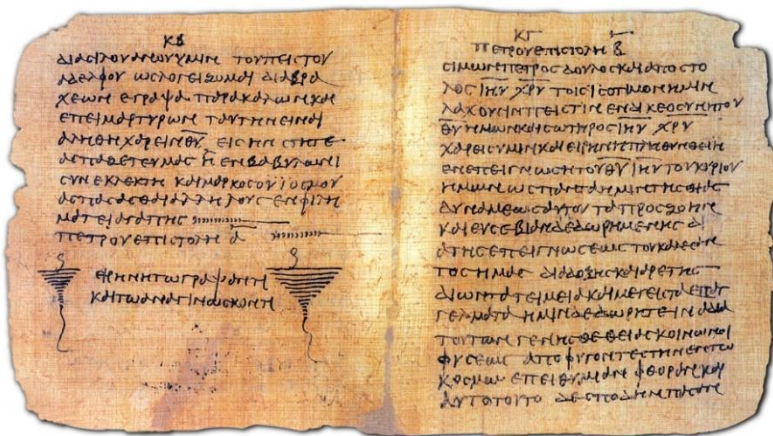

Împărate Ceresc, Preabunule Mângâietorule, Duhule al adevărului, Cel ce din Tatăl mai înainte de veci purcezi și întru Fiul pururea Te odihnești; nepărtinitorule Izvor al darurilor celor dumnezeiești, pe care le împărți precum voiești; prin care și noi nemernicii ne-am sfințit și ne-am uns în ziua botezului nostru. Caută spre rugăciunea robilor Tăi, vino la noi și Te sălășluiește întru noi și curățește sufletele noastre, ca să putem a ne face locaș Preasfintei Treimi.

Așa, o Preabunule, nu Te scârbi de necurăția noastră, nici de rănilile păcatelor; ci le tămăduiește pe ele cu ungerea Ta cea atotvindecătoare. Luminează mintea noastră, ca să cunoaștem deșertăciunea lumii și a celor ce sunt în lume; înviază știința noastră, ca neîncetat să vestească nouă ceea ce se cuvine, a face și ce se cuvine a lepăda; îndepărtează și înnoiește inima noastră, ca să nu izvorască mai mult ziua și noaptea gânduri rele și poftes necuvioase. Îmblânzește trupul și stinge cu insuflarea Ta cea dătătoare de rouă văpaia patimilor, prin care se întunecă în noi Chipul cel preascump al lui Dumnezeu.

Iar duhul lenevirii, al mâhnirii, al iubirii de stăpânire și al grăirii în deșert gonește-l de la noi. Și ne dă nouă duhul dragostei și al răbdării, duhul blândeții și al dreptății, ca îndreptând inimile cele slăbite și genunchii, fără de lenevire să călătorim pe calea sfintelor porunci. Și așa, ferindu-ne de tot păcatul și împlinind toată dreptatea, să ne învrednicim a primi sfârșit creștinesc și nerușinat și a intra în Ierusalimul cel Ceresc, iar acolo a ne închina Ție, împreună cu Tatăl și cu Fiul, cântând în vecii vecilor: Treime Sfântă, slavă Ție!

Vino, luminează adevărată, vino, viață veșnică, vino, taină nerostită, comoară fără de nume, chip dincolo de orice înțelegere, bucurie fără de sfârșit, vino, luminează neînserată, așteptare neînșelătoare a celor ce vor aduce mântuirea! Vino, ridicare a celor căzuți, vino, înviere a celor morți, vino, Atotputernice, Care pe toate le-ai făcut și pe toate le prefaci numai cu voia Ta! Vino, Cel Ce nu poți fi văzut, nici atins, Cel pururea nemișcat, dar Care Te miști pentru a Te pogorî la noi, cei ce viețuim în iad! Vino, nume mult dorit și îndelung slăvit, vino, bucurie veșnică, vino, cunună neveștejită! Vino, Tu, pe Care atât Te-a dorit și Te dorește mult chinuitul meu suflet, Tu, Care m-ai despărțit de toate cele ale lumii și Care m-ai învrednicit să Te doresc pururea! Vino, suflarea și viața mea, vino, mângâiere a sărmanului meu suflet, vino, bucuria, slava și nesfârșita mea dulceț!

1 Peter 5:12–end and 2 Peter 1:1–5
on facing pages of
Papyrus Bodmer VIII
Alexandrian text-type
Biblioteca Apostolica Vaticana,
3rd-4th century,
14.5 by 16 cm

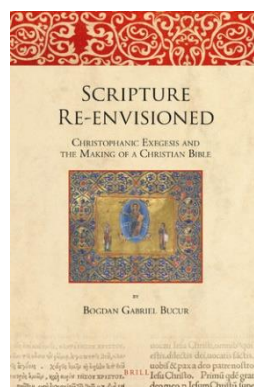

Name	P. Bodmer II
Text	John 1:1–6:11; 6:35–14:26,29–30; 15:2–26; 16:2–4,6-7; 16:10–20:20,22–23; 20:25–21:9,12,17
Date	110-150 C.E.
Found	Jabal Abu Mana, Egypt
Now at	Bodmer Library, Geneva
Textual Character	According to recent studies it seems evident that P66 has preserved the work of three individuals: the original scribe, a thoroughgoing corrector (diorthōtēs), and a minor corrector.
Size	39 folios; 14.2×16.2 cm; 15-25 lines per page

Textual Witnesses for **John Chapter 21**

Some early manuscripts containing the text of this chapter are:

- **Papyrus 66** (150 C.E.; extant verses 1-9, 12, 17)
- **Papyrus 109** (110-150 C.E.; extant verses 18-20, 23-25)
- **Codex Vaticanus** (325–350 C.E.)
- **Codex Sinaiticus** (330–360 C.E.; complete)
- **Papyrus 122** (300-325 C.E.; extant verses 11–14, 22–24)
- **Codex Bezae** (c. 400)
- **Codex Alexandrinus** (400–440)
- **Papyrus 59** (7th century; extant verses 7, 12–13, 15, 17–20, 23)

Scripture Re-envisioned: Christophanic Exegesis and the Making of a Christian Bible
Series:
The Bible in Ancient Christianity, Volume 13
Author: *Bogdan Gabriel Bucur*